

LA RELACIÓ DE JOSEP PLA AMB L'EDITORIAL SELECTA DE JOSEP M. CRUZET

Autor desconegut. Josep Pla i Josep M. Cruzet. Pals, 1957
Fundació Josep Pla, Fons Ed. Selecta Col·lecció Cruzet-Borràs

Entre 1946 i 1962, l'escriptor Josep Pla va mantenir una relació molt important amb l'editorial Selecta i el seu editor, Josep M. Cruzet, amb la qual a partir de 1949 va començar la publicació d'un nombre considerable d'obres, moltes inèdites fins llavors.

Passada l'etapa més ferotge de repressió franquista durant la primera postguerra, i després del final de la Segona Guerra Mundial, a la segona meitat de la dècada dels quaranta del segle passat la cultura catalana va entrar en un moment especialment delicat i complex. Amb l'objectiu de mantenir-se al poder i esvaïr les eventuais intencions dels aliats d'una intervenció a Espanya per derrocar el règim franquista, a banda d'altres mesures, Franco va decidir aixecar de forma molt tènue la prohibició de publicar llibres en català, òbviament sempre amb la prèvia autorització de la censura.

En aquell context, a finals dels anys quaranta, i especialment durant els anys cinquanta, Josep Pla i Josep M. Cruzet, editor de l'editorial Selecta, es van llançar a la publicació massiva d'obres amb la intenció de contribuir a la recuperació de la presència pública de la literatura catalana i del públic lector. Com a resultat, Josep Pla va publicar un total de vint-i-dos títols a la col·lecció Biblioteca Selecta, que a partir de 1956 es van enllaçar amb els vint-i-nou títols de les seves primeres Obres Completes. En aquestes darreres, alguns volums coincidirien amb els anteriors ja publicats a l'editorial, mentre que altres, en un procés incessant de reelaboració i reescriptura de la seva obra, van ser reelaborats a partir de materials ja publicats.

A mesura que passaven els anys, i com testimonia la seva correspondència, la relació entre Pla i Cruzet es va anar consolidant fins a esdevenir una total complicitat i comunió d'interessos, així com una sincera amistat. En el projecte comú de recuperar la presència pública de la literatura catalana, durant els anys cinquanta Pla no només es va convertir en l'autor emblemàtic de l'editorial, sinó en home de confiança i orientador de l'editor. D'aquesta manera, la relació va contribuir decisivament, malgrat tots els condicionants imposats per la dictadura franquista, a posar els fonaments de la recuperació d'una incipient normalitat cultural a Catalunya, que cristal·litzaria en les dècades següents.

En el moment de plenitud del projecte d'Obres Completes de Pla, el projecte de l'editorial Selecta va quedar estroncat pel traspàs de Josep M. Cruzet. De forma sobtada, acabava així una relació estreta i còmplice, que no va poder seguir donant els seus fruits a la literatura i a la cultura catalana. Pocs anys més tard, Josep Pla emprendria un nou projecte d'Obra Completa, ara ja amb l'editorial Destino de Josep Vergés.